

Management in Nieuw-Zeelandse stijl met lage input en lage output

Eén keer melken volstaat

Hun management heeft veel weg van een extensieve bedrijfsvoering naar Nieuw-Zeelandse model. In de zoektocht naar verdere kostenbesparing kozen David Wynne Finch en Rhys Williams uit het Britse Tudweiliog voor één keer per dag melken.

tekst Rachael Porter

En extensief bedrijf dat continu blijft zoeken naar verlaging van de kosten. Dat typeert het Britse melkveebedrijf gerund door David Wynne Finch en Rhys Williams in Tudweiliog. Voor verdere kostenbesparing baseert het duo zich op de melkveehouderij in Nieuw-Zeeland. Zo produceren de koeien hun melk uit een bijna zuiver grasrantsoen.

Werken met kruisingen

Om efficiënter melk te produceren uit gras, importeerden de bedrijfsleiders enkele jaren geleden rietjes van Nieuw-Zeelandse stieren om in te zetten op de veestapel. 'Het doel van kruisen met die stieren was de veestapel beter af te stemmen op het extensieve karakter van het bedrijf.' Rhys Williams constateerde een hogere melkproductie bij de kruisingen en een verbetering van klauwen, benen, vruchtbaarheid en andere duurzaamheidskenmerken. 'In een eerste generatie hebben we Nieuw-Zeelandse friesianbloed op onze Deense jerseys ingezet. Nu gebruiken we vooral "kiwi-kruislingstieren" op onze veestapel.'

Het afkalven vindt zoveel mogelijk in de maand februari plaats. Alle melkkoeien worden daarom standaard drooggezet in december. 'De droogstaande koeien overwinteren op kuilvoer', voegt Rhys Williams er nog aan toe.

Williams gelooft in een duurzame melkveehouderij en trok dit jaar voor twaalf weken naar Nieuw-Zeeland om er meer over de melkveehouderij daar te weten te komen. Hij raakte er onder meer in de ban van één keer per dag melken. 'Al drie jaar lang ben ik het één keer per dag melken aan het volgen. Er is een handvol melkproducenten in Groot-Brittannië die de overstap heeft gemaakt. Ze voeren allemaal een Nieuw-Zeelandse bedrijfsvoering, waarbij lage

kosten centraal staan. De meerderheid gaat over op één keer daags melken om sociale redenen. Dat was niet mijn uitgangspunt. Het ging mij echt om kostenbesparing.'

In Nieuw-Zeeland zag hij meerdere bedrijven waar een melkbeurt kwam te vervallen. 'Het systeem beviel daar goed. In die drie weken Nieuw-Zeeland had ik de tijd om het één keer daags melken voor ons bedrijf goed in overweging te nemen en te bedenken hoe ons bedrijf succesvol van twee naar één keer melken kon overgaan.'

Bij zijn terugkeer besloot Rhys Williams de sprong te wagen. Na het afkalven in februari en maart schrapte hij definitief een van de melkbeurten. Als gevolg van

die beslissing veranderde de levensstijl van de drie reguliere melkers op het bedrijf drastisch. De gerealiseerde kostenbesparing door het één keer per dag melken past in de visie van een duurzame en efficiënte bedrijfsvoering. 'Omdat we toch al een lage gemiddelde productie hadden – zeker in vergelijking met het Britse nationale gemiddelde – betekent één keer daags melken niet per definitie veel minder melk.'

Productiedaling gecompenseerd

De melklijsten zijn op korte termijn gedaald naar gemiddeld 3200 liter met 5,9% vet en 4,1% eiwit. Dat gaat in de toekomst weer omhoog voorspelt Williams. Voor het komende jaar verwacht hij al een stijging van de melkproductie met tien tot twaalf procent om in drie jaar tijd 90 tot 95 procent te halen van de melkproductie met twee keer daags melken. 'De koeien moeten ook de kans krijgen om zich aan te passen. We hebben vooropgesteld dat we in minder dan drie jaar terugkomen op het vroegere productieniveau en we zijn goed op weg om dat tijdschap te halen.'

De Engelse melkveehouder geeft aan dat

Rhys Williams

De 1000 koeien van Rhys Williams en David Wynne Finch passeren elke dag slechts één keer de 70 standsbuitenmelker.

Aantal koeien:	1000
Gemiddelde melkgift:	3200 kg
Hoeveelheid land:	320 hectare
Melk uit ruwvoer:	97 procent

de voordelen van één keer per dag melken de daling in melkoprangsten ook weer compenseren. Naast de vanzelfsprekende winst van verminderde arbeidskosten, kosten voor elektriciteit, water en reinigingsproducten is er ook de meeropbrengst door toegenomen gehalten in de melk.

De stijging van gehalten past goed bij het verwerkingstraject van de melk tot kaas. 'Eenmaal per dag melken is niet voor hoogproductieve melkveestapels weggelegd en ook niet voor bedrijven die voor-

al op kilogrammen melk worden uitbetaald', stelt Rhys Williams. 'Bovendien is bij hoogproducerende veestapels veel meer sprake van melkproductieverlies dat ook na verloop van tijd niet meer wordt teruggewonnen.'

Andere voordelen afgeleid van het eenmaal daags melken zijn de verbeterde uier- en speenconditie, de toegenomen vruchtbaarheid en de vermindering van klauw- en beenproblemen. 'We zien de lichaamsconditie minder variëren aan het begin van de lactatie en dat helpt de vruchtbaarheid weer vooruit. De tocht-signalen zijn ook duidelijker, omdat we de koeien niet stimuleren om meer melk te geven. Zo zagen we al een verbetering in het percentage dracht na eerste inseminatie.' Rhys Williams zet de plus voor drachtpercentage om in cijfers. 'De veestapel scoorde daar voorheen zestig procent, nu is dat zeventig procent.'

70 standsbuitenmelker

De uiergezondheid en andere melkkwaliteitsparameters bleven gelijk. Het celgetal ligt op 150.000 cellen per milliliter melk. 'De koeien hoeven bovendien maar één keer per dag naar de melkput toe, zodat ook de klauwen in een betere conditie verkeren. Ook het vervangingspercentage is gedaald, waardoor we nu ook jongvee kunnen verkopen.'

De kudde wordt nu elke ochtend gemol-

ken. Dat gebeurt in een 70 standsbuitenmelker in de open lucht. De melkbeurt neemt exact drie uur in beslag met nog een extra half uur voor het reinigen van de melkput. 'In Nieuw Zeeland zag ik dat er geen vaste regel is voor welk moment het beste is om de koeien te melken. Mijn ervaring is dat het merendeel van de bedrijven dat eenmaal melkt, ervoor kiest om dat 's morgens te doen. Dat past ook mij het best, want dan heb ik de rest van de dag vrij om andere werkzaamheden uit te voeren.'

De melkveestapel blijft net als voorheen in twee groepen van 500 melkkoeien opgesplitst. 'Duizend koeien in één groep is gewoon te veel', aldus Rhys Williams. Het bedrijf telt 320 hectare zand- en lemige kleigronden opgedeeld in 78 percelen van gemiddeld 4,2 hectare. Exact 150 kilo droge stof extra voer per koe gaat er in de loop van tien maanden melken in. Voorheen lag dat cijfer op duizend kilo per koe. Het percentage melk uit eigengeteelde ruwvoerders ligt nu op 97 procent.

Het verder reduceren van kosten, de ras-aanpassingen en het extensiveren van het management verzekeren het rendement op de lange termijn. Rhys Williams: 'Dat was al vanaf het begin de doelstelling van ons bedrijf en dat is ook wat we in de toekomst zullen blijven doen.'

Elke ochtend worden de duizend melkkoeien gemolken in de 70 standsbuitenmelker

